

Motion till riksdagen 2020/21:2315

av **Boriana Åberg (M)**

Det svenska skyddsrumssystemet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda behovet av skyddsrum samt fördelningen av kostnadsansvaret mellan staten och fastighetsägaren och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt MSB:s definition är ett skyddsrum en del av en byggnad med förstärkta väggar och dörrar som kan stå emot tryckvågor från bomber, brand och bråte från rasande hus. Det har speciell ventilation och luftsluss så att man ska kunna minimera verkan från till exempel giftiga gaser. I Sverige har man byggt skyddsrum sedan början av 40-talet. Enligt beslut av MSB-myndigheten så skall alla skyddsrum byggda efter 1945 bevaras, besiktigas och underhållas.

Detta är en väldigt stor kostnad både för staten och inte minst för de fastighetsägare som har ett skyddsrum i sin källare. I de fastigheter som är byggda mellan 1945 och 1962 krävs det i regel mycket underhåll och då fördyrar skyddsrummet underhållskostnaderna väsentligt. Så fort som något arbete skall utföras i skyddsrummet så måste fastighetsägaren anlita en av MSB-myndigheten certifierad sakkunnig. Bara hans arbete kan dra stora kostnader. En vanlig åtgärd i en gammal källare är att byta ut de gamla rörledningarna och avloppsstammarna. Detta skall då ske enligt MSB-myndighetens typlösningar och dessa är synnerligen komplicerade och kostsamma. Exempelvis kan nämnas att om ett avloppsrör skall bytas så skall det nya utföras av rostfritt stål. Att byta stammar i ett litet skyddsrum understigande 100 kvadratmeter kan kosta flera hundra tusen kronor. Skulle man vilja göra en ny dörröppning i en skyddsrumsvägg så hamnar man på en kostnad på närmare en miljon kronor.

MSB-myndighetens intention var att alla skyddsrum skulle besiktigas vart tionde år. Av kostnadsskäl gick inte detta att genomföra. Man gjorde då en uppdelning av alla skyddsrumsorter i A-, B- och C-områden. I A- och B-områden skall skyddsrummen vidmakthållas och besiktigas medan i C-områden är det lätt att få dem avvecklade. En

avveckling ska föregås av s.k. avvecklingsbesiktning som kostar fastighetsägaren ca 25 000 kronor.

De gällande bestämmelserna om skyddsrum har nu ett antal år på nacken. Såväl det säkerhetspolitiska läget som åtskilliga andra faktorer i vårt samhälle har förändrats sedan dessa bestämmelser kom till.

Därför bör en översyn göras av såväl behovet av att nya skyddsrum byggs och befintliga moderniseras som hur regelverket om kostnadsfördelning mellan staten och berörda fastighetsägare fungerar. Tillgången måste anpassas till dagens behov, och regelverket måste vara både begripligt och rättvist.

Boriana Åberg (M)